

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellékállomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Telefon 113. (7 mellékállomással.) Hivatalos órák: reggel 8—este 6-ig.

Nagy Ferenc miniszterelnök fontos kijelentéseket tett az Új Kenyér debreceni nagy ünnepén

Hajdú megye parasztságának szinpompás felvonulása - Nagygyűlés a Kossuth-szobor előtt nyolcvanezer ember részvételével - Hatalmas népnépzés a Nagyerdőn

A vasárnap Debrecenben lefolyt aratóünnep hosszú ideig emlékeztetés maradt és lelki hatásában is felmérhetetlen. A nemzeti színek áradata önműt végig Debrecen utcáin. Az ünnepség minden egyes részlete felemelő érzést nyújtott, megerősítette a tisztá nemzeti öntudatot, a magyar demokratikus iránt és jelentette a magyar parasztság hatalmas erejét. A gyönyörű kerethez méltóképpen illeszkedett bele Nagy Ferenc miniszterelnök nagyfontosságú beszéde, aki igen határozott szavakkal fejtegette ki a magyar kormány álláspontját az időszaki külpolitikai kérdésekről és formálta ki a Kisgazda Párt állásfoglalását a belpolitika kérdéseiben. Minden túlszá nélkül lehet állítani, hogy a debreceni Aratóünnep és általa a debreceni parasztság és polgárság, a Hajdúság paraszti népének hatalmas megmozdulása éppen úgy, mint az ország minden részében tartott megnyilvánulások, elhatározó erővel hat közéletünkre.

A miniszterelnök érkezése

A debreceni ünnepségek szombat este kezdődtek Nagy Ferenc miniszterelnök Debrecenbe érkezésével. Péter-Pál napján estére várta a miniszterelnököt, aki a szegedi ünnepségekről érkezett Debrecenbe. Hatalmas tömeg helyezkedett el az Arany Bika szálló előtt. A Hajdúság paraszti tagjai nagy számban voltak jelen. Az orosz városparancsnok díszszakaszt állíttatott ki. Kivonult a rendőrszeker, egy lovas és gyalogos rendőrszeker. Ott voltak a katonai és polgári vezetők. Az orosz városparancsnok a magyar miniszterelnök tisztelőit azzal adott kifejezést, hogy gépkocsin a város határára előjehajtott. Kilenc óra után néhány perccel érkezett meg a miniszterelnök Szeged felől a szovjet kormány által ajándékozott hatalmas gépkocsin, melyet azonnal használt először.

Az autóból kllépő miniszterelnököt a több ezer tömeg lelkes eljénzéssel fogadta. A miniszterelnök a rendőrszeker által intonált Himnusz hangját mellett elképzelt a kivonult díszszekernek arconala előtt. Öry István főispán, pártelnök és Szabó Kálmán polgármester szívből jövő szavakkal üdvözölték. A miniszterelnök meghatottan mondott köszönetet a meleg fogadtatásért. Tekintve, hogy az idő már előrehaladt, a miniszterelnök egyenesen Öry főispán lakására sétált, ahol szűk körű vacsora volt. A miniszterelnök debreceni tartózkodása alatt Öry István főispán vendége volt.

Megelőzőleg már Debrecenbe érkezett Örványi Imre volt pénzügyminiszter, a Nemzeti Bank el-

nöke, Vasády Kovács Ferenc pénzügyminiszteri államtitkár, — Katona Jenő és dr. Lénárt Iván nemzetgyűlési képviselők és részint aznap, részint másnap bejöttek Debrecenbe az összes hajdúsági, bhari és szabóesi kisgazda-képviselők. A miniszterelnökkel érkezett fia, ifjú Nagy Ferenc, az Igazság szerkesztője, továbbá személyi titkára, valamint az MTT. és a budapesti sajtó képviselői.

Ünnepre virradt Debrecen

Vasárnap nagy ünnepre virradt Debrecen. Már a kora reggeli órákban ünnepelőbe öltözött emberek vonultak végig az utcákon, a megyéből minden ágtáj felől szekersorok jöttek a városba és vonultak a Nagytemplom környékére. Egész népvándorlásszerű kép tárult a szemlélő elé. Mindenfelől nemzetiszínű zászlókat lengetett az enyhe nyári szél. Hajnaltól 9 óráig tartott a Petőfi téren és a környező utcákon a gyülekezés, a Fő utcán végig, az állomástól a Kossuth-szoborig tizezerrel álltak a debreceni lakosok sorfalat, mutatva ezzel a város együttesését a magyar parasztság és annak pártjával, a Kisgazda Párttal.

A miniszterelnök reggel 8 óra után felkereste a Kisgazda Párt debreceni és Hajdú vármegyei központját, ahol a párttagok lelkesen köszöntötték. A miniszterelnök ezután néhány küldöttséget fogadott, többek között a hadifoglyok hozzátartozóinak küldöttségét. — Meghaltatta a debreceni szénmizéria körüli panaszokat. Kikötésbe helyezte, hogy sürgősen intézködjön a szénhiány megszüntetésére, hogy Debrecen világítással legyen ellátható.

Diszemelvény

A Városháza bejárata előtt hatalmas diszemelvény állott, amelyet debreceni asszonyok és leányok gyönyörűen felkísértek szőnyegekkel és nemzeti színű drapériákkal. Az emelvény hátterét a Kisgazda Párt embernagyságú jelenvénye ékesítette. Az emelvény első sorában Nagy Ferenc miniszterelnök és kísérete, Öry István főispán a képviselők, a párt helyi és vidéki vezetői. Itt foglaltak helyet a városi és megyei hatóságok képviselői, a honvédség részéről ott volt Kövály Marcell vezérőrnagy, Nagy Gyula ezredes, a kerületi parancsnokhelyettes, dr. Molnár Győző rendőrelvezredes, a helyi kapitányság vezetője, Szabó Kálmán polgármester, dr. Csire Ferenc pénzügyigazgató, Törma Kálmán alispán, úgylis, mint a Szociáldemokrata Párt képviselője. Ugyanis valamennyi párt meghívást kapott az ünnepségre. A Magyar Kommu-

nista Pártot Szabó István képviselő képviselt, a Polgári Demokrata Pártot Radó Antal, a Nemzeti Parasztpártot Tóth Endre titkár képviselte. Megérkeztek az ünnepségre Andrassy Dániel dr. szabóesi és Bakó Sándor bhari főispán.

Szinpompás felvonulás

A miniszterelnök 9 órakor érkezett a városháza előtt felállított emelvényhez, ahol pöttyönyi magyarruhás kislány, Pókay Tündike formás kis felkötözött kíséretében gyönyörű virágoskört nyújtott át a miniszterelnöknek. Derűt keltezt, hogy a csokor éppen akkora volt, mint a bájos csöppség.

Kilenc óra után megkezdődött a méretében is impozáns felvonulás, melyet a rendőrszeker és rendőrdíszszeker vezetett be. A tulajdonképeni menet egy öt méter magas pártjelvény vezette be, melyet magyarruhás lányok kísértek. Ezután következett egy rendkívül határos mozgó élőkép, mely a szántástól az új kenyérig terjedő földművelő munkát szimbolizálta annak eszközei által. Eke, borona, vetőgép, valódi kaszások, akik a mezőről jöttek és oda is térnek vissza, marokszedők, azután búzakeresztek szekereken, ahogy frissen laaratták, majd esőpléjgép pöfögött, minden úgy, ahogy valóságban van, minden termelő eszköz nemzeti színekben, a kísérők magyar ruhákban. Osodálatosan szép szimbólum volt a felvonulásnak az a részlete, amelyet az új kenyér, mint a paraszti munka eredménye zárt be. Ezt egészítette ki a falusi kisipar megjelenítése, földszített szekereken különböző ipari eszközök, ezzel a felirással: **Emberé a munka, Istené az áldás.**

Ezt követőleg három szekéren a bor, búza és békeesség hármás jelszavának gyönyörű példázata, Boroshordó az első szekéren, mellette hegedűsök, a magyar jókedv jelképei, a második szekéren a búza, egy mesterséges, de valódi kalászközből álló búzafal, a kocsi végén a Család, amin az apa szeli a kenyeret a kicsiknek, az anya pedig imádkozik. A harmadik felkötözött szekér a békeesség szimbolizálta a békánnyal, galambbal, imádkozó nőekkel, Bibliával, imakönyvvel. A sorfalat álló tizezer tömeget annyira frappírozta a felvonulás eme részlete, hogy sokan könnyeztek, mások pedig önfelédten kiáltották: **Ejjen a Békeesség!** A miniszterelnököt is melyn megindította a felemelő látvány, kézzel intett és az ő szemét is elergették a könnyek. Hatalmas magyar címer jött azán soron részint élő virágok kirakva, mögötte nagy táblán a felírás: **Ejjen a magyar köztársasági Felemelő és lelkesítő látványt nyújtott a hajdúsági pa-**

rasztfjúság lovashandúrúma, valamint Hajdúszoboszló Boeckay-ruhás lovásceapata. A hajdúsági fiai délcegen ülték meg a lovakal. Arványhajjal díszített fővegüket meglepették a miniszterelnök előtt, ki fíradhatatlan volt az üdvözlések viszonzásában, minden felvonuló csoportot levett kalappal köszöntött és mosolyogva intgetett kezével barátí üdvözléte.

A toll szinte képtelen leírni azt a festői látványt, amit a felvonulás nyújtott. Népvándorlásszerűen gördültek tova a szekerek. Nem díszes fogatok, hanem egyszerű parasztszekerek, de amelyről fénylett a gazda gondossága, ahogyan mezel virágokkal felkísértette, vagy küllőit nemzetiszínre festette. Önként jöttek be a megyei parasztsága, Csak úgy nagyjában tudjuk felsorolni. A szoboszlói székertábor után a hadháza, téglaai, tetébleni, földesi, szovátí, balmazújvárosi, kabal csoportok. Hajdúböszörményi alaposan kitétt magáért, közel félóraig tartott, amíg ötszáz bösözrményi szekér felvonult. De a legkisebb községek is, mint Józsa, a lehető legnagyobb számú szekérral jöttek el a nagy találkozóra. Akinek nem volt szekere, az taligabá fogott, vagy kerékpáron jött el. A vonatok a gyalogosokat ontották. A szekerek felvonulását megszakította olykor a gyalogosok menete, majd körülbelül a felvonulás közepe táján a honvédszeker, utána pttos-fehér.

zöld zászlóerdő szíkrázott a napfényben. Emelvényi magasságú nemzeti zászlókat vlttek keménykötésű magyar legények. Minden község elküldte ide a maga zászlóját. A zászlóerdő az emelvény előtt megállapodott. A községek kitérő üdvözléssel fogadta a lenyűgöző festői látványt. A gyalogmenetben a megye minden községe nagy számban képviseltette magát. Vámosperes, Nádudvar, Dorog, Báránd és a többi megyei község mind elküldte a maga fiát. Az egyes községek csoportját egyképen magyarruhás lányok és fiuk vezették be nemzeti színű zászlók alatt és mind hozta az új kenyeret, vagy hasonló szimbólumot. Több község hatalmas szívet formált az új búzából, a hiharnagybajomiak mezei virágokkal felkísértett kaszákkal jöttek be. A szomszédos Bihar és Szabócs megye községei szintén népes csoportokkal képviseltették magukat a felvonuláson. Igen népes volt Ujfehértó, Konyár és Nyírábrány küldöttsége. Az egykeiek kalapjuk mellé tüzött búzakalászal, a tiszacsegiek árvalányhajjal kalapokkal jöttek. Vonaton jöttek a nánási kisgazdák. Nagyon szép volt a bárániai által hozott pipacsal megtüzdelt búzakosorú. A Független Ifjúság hatalmas serege, a Kinizi TE csoportja zárta be a menetet, amelyben legalább is ötvenezer ember vett részt. A felvonulás bezárta után is érkeztek csoportok, amelyek már csak a nagygyűlésre érkeztek be.

Nagy Ferenc ünneplése

Elhárított volna akár délig is a felvonulás, de nem lehetett bevárni a későbbi csoportokat, mert a gyűlés 11 óra volt hirdatve.

Tizenegy óra előtt pár perccel a miniszterelnök és kísérete elindult a Kossuth-szobor elé. Ekkor újabb menet alakult ki. Elöl a honvédszeker, utána a zászlóerdő, mögötte a miniszterelnök és kísérete. A tömött sorokban álló községek szakadatlan tapsal és éljenzéssel kísérték a miniszterelnök útját. Szívből jövő, spontán ünneplés volt ez, amely végig hullámozott a tizezeren.

A rengeteg szekér betöltötte a főteret környező mellékutakat. A

főteret emberáradat lepte el, mely a Nagytemplomtól az Üzletvezetőség palotájáig tartott. A környező paloták ablakai és erkélyei roskadásig megteltek, sőt a háztetők és a főtér fal is benépesülték. A felvonuláson tárgylagos becsles szert legalább ötvenezer ember vett részt, aminek még hozzacsatlakozott harmincezer debreceni párttag és érdeklődő, úgy, hogy a Kossuth-szobor előtt tartott nagygyűlés hallgatóságának száma százezerre tehető.

A felvonulás egyes mozzanatairól színes tudósításban megafonon számolt be Reményi József.

Az új kenyér felajánlásával kezdődött az ünnepség

A Kossuth-szobor előtti nagygyűlés szép és megható jelenettel kezdődött. A Himnusz elneklése után Busi Bálint parasztfjú átadta Nagy Ferenc miniszterelnöknek az új kenyeret talpraesett beszed kíséretében.

— Elhoztuk az új kenyeret —

mondotta, — hogy felajánljuk az egyetemes magyar nemzetnek, fel-

Fotó Horváth
Simenfy-utca 1 b.

ajánljuk a miniszterelnök úrnak, hogy adjon belőle kinek kinek érdeme szerint.

Hangoztatta, hogy a parasztság magánra kötelesebb és reméli, hogy az új kenyérből azoknak is vághatunk, akik még nincsenek ideháza. Ezután Busi Bálint átadott a miniszterelnöknek két jelképes megáldást. Az egyiket Nagy Ferencnek, a miniszterelnöknek, a másikat Nagy Ferencnek, a kisgazdának azzal, hogy vigyázzon rá a jó gazda gondosságával. A miniszterelnök odajárul a kenyereit tartó asztalához, átvette a kenyereit és a kulcsokat.

A szép jelenetet lelkes éljenzés kísérte.

Öry István megnyitó beszéde

Öry István főispán, a Párt elnöke nyitotta meg a nagygyűlést, üdvözölve Nagy Ferenc mi-

Nagy Ferenc miniszterelnök beszéde

Nagy Ferenc miniszterelnök jelent meg ezután a díszemelőnyen. Percekig tartó éljenzés és taps fogadta.

A miniszterelnök a megindultság hangján jelentette ki, hogy *Hajdumegye népének megszemélt felvonulása boldogsággal töltötte el lelkét.* Hangoztatta ezután, hogy óriási jelentősége van ebben az esztendőben az aratásnak, most, amikor egy inséges esztendő után eljutott a magyar nemzet egy új aratáshoz, az új kenyér megszerzéséhez, ennek fokozott jelentősége van. *Mert nagyobb darab kenyéret tudunk adni minden dolgozó magyaroknak, mindenkinek érdeme szerint.* A magyar kormány el van határozva arra, hogy az új kenyéret valóban egyenlőben, igazságosabban fogja elosztani a nemzet minden dolgozója között, nem úgy, mint ahogy történt a múltban. *Elsősorban a dolgozó ember egyike és aki nem dolgozik, az semmi pénzért hozzá ne juthasson a magyar kenyérhez.*

Köszönet a magyar parasztságnak

Amikor jelképesen átvesszem az új kenyéret, meg kell mondanom úgy is, mint a magyar kormány elnökének, úgy is, mint magyar parasztembernek, hogy a magyar paraszt megtette kötelességét minden különösebb biztatás, buzdítás nélkül, elvégezte a maga örökkévaló kötelességét és bizonyosságát adta, hogy amint a múltban számíthatott mindenki rá, aki tisztességes célokat akart megvalósítani, úgy a magyar demokrácia sem csalódot az igazságosabb magyar népben, a magyar parasztságban. Köszönetet mondok a magyar nép nevében a magyar parasztságnak: a nemzet hála és megbecsülése kíséri a magyar parasztságot minden lépését, mert meggyőződött róla a nemzet, hogy hűen, becsületesen teljesítette minden lépését és magadon rá lehet építeni a magyar demokráciát. A magyar demokráciának olyannak kell lennie, mint a magyar paraszt lelke, hogy benne legyen a nemzet haladásvágya, legradikálisabb törekvése az emelkedésre, de benne legyen minden tiszta hagyományhoz való legőszintébb ragaszkodása. Maradjon meg a magyar paraszt a magyar közelet örök biztosítékának, aki

Szemüveget
tökéletesen készíti és javítja
NAGY látszerész
Kossuth-utca 4.
Garancia erre 17 éves
gyakorlatom.

miniszterelnököt, Oltványi Imrét, a Nemzeti Bank elnökét, az orosz városparancsnokságot, a pártok képviselőit és a gyűlés többi résztvevőit. A Független Kisgazda Párt — mondotta —, a magyarság jogaiért, egymás megbecsüléséért, a rendért, a tisztességért és a békéért küzd. A demokráciát akárhogyan magyarázzák, mi nem tudjuk másképpen elképzelni, minthogy az a békélés, a tisztesség, a törvénytisztelet és a népek szabadságán nugszik. *A mi demokráciánknak zászlója: A piros, fehér, zöld.* (Hatalmas éljenzés és taps). Nekünk, a testőr gárdánk ti vagytok magyar testvéreink. *A mi pártunk nem osztálypárt, csak egy szempont vezetheti: mindenki végezze el posztján a munkáját.* (Éljenzés és taps).

Nagy Ferenc miniszterelnök beszéde

vigyázz arra, hogy ennek a nemzetnek a lelke mindig magyar maradjon, akiben összesűrűsödik, megtestesül a magyarság minden értéke, jótulajdonsága, és soha olyan eszme meg ne törhessen, amely a magyarság lelkétől idegen.

Beszámoló a külföldi utazásról

A miniszterelnök ezután rátért külföldi útjának beszámolójára. A magyar kormányküldöttség arra törekedett, hogy a nemzetek sorsát intéző világhatalmasságok meggyőződést szerezzenek arról, mit akar a magyar nép, milyen békét kíván, milyen fejlődést látna szívesen itt a Duna medencében. E részről tehát személyi kapcsolatokat igyekeztünk teremteni a világ nagy demokráciáival, másrészt hivatalosan feltártuk a magyar problémákat és célkitűzéseket. A külföldi fogadtatás biztosítéka annak, hogy az út nem volt eredménytelen.

— Az Egyesült Államokban nemcsak a hivatalos vezetés, de a közvélemény is tele volt otttartózkodásunk alatt a magyar kérdésekkel, szimpátiával nyilatkoztak rólunk, s úgy fogadtak, mint egy nagyon szerezésű, de feltétlenül értékes és az európai népek együttetésébe beillő nemzetnek küldöttségét. Tárgyaltunk Truman elnökkel, Byrnes külügyminiszterrel, helyettesével, Achesonnal, Angliában Attlee miniszterelnökkel, Bevin külügyminiszterrel, helyettesével, Noel Bakerrel, és párisi tartózkodásunk alatt Molotov szovjet külügyminiszterrel, majd pedig az azóta miniszterelnök és államelnökké lett Bidaulttal. Felvetettük a magyar problémákat és békecélokat. Elmondottuk, Magyarország tudatában van annak, hogy bűnös vezetői belevittek a háborúba és a háborúvesztés következményeit viselünk kell.

Biztatást nyertünk az igazságos békére

— Biztatást nyertünk az elhangzott kijelentésekből, amely szerint igazságos békét akarnak teremteni, és hogy a békekötés nem alapulhat bosszúálláson, a népek önrendelkezési jogát figyelembe kell venni és nem lehet még egyszer megismételni Trianon hibáit (nagy taps). Biztatást nyertünk azoknak a chartáknak és alapokmányoknak szellemében, amelyek félelemmentes békét akarnak. Ennek alapján meg kell mon-

danom — hangsúlyozta Nagy Ferenc miniszterelnök — hogy az a párisi döntés, ahol a külügyminiszterek úgy határoztak, hogy Magyarország és Románia határai a trianoni határok legyenek, igazságtalan és a legkezelembb igazságnak szellemével is ellentétben áll. Ilyen döntés mellett ismét 3 millió magyar rekedne a határokon kívül és azok szenvedése megakadályozná, hogy bent, az ország határain belül élő 8 és fél millió magyar elégedett ember legyen. Kérdéseink iránt komoly megértést tapasztalunk, de meg kell azt is mondanom őszintén, hogy végül is a Nemzetek Szövetsége fog végöss döntést hozni és meg kellett értenünk azt is nagyon világosan, hogy nagyon nehéz nekünk lemosni magunkról azokat a bűnöket, amiket az elmúlt rendszerek vezetői varrtak nyakunkba és különösen nem tudjuk lemosni magunkról az 1944 október 15-e utáni bűnöket, a Szalasi-féle nyilas uralom bűneit. Beszéltünk arról is, hogy amikor az általános megbékélés szelleméről beszél az egész emberiség, akkor Csehszlovákiában 650 ezer magyarnek állandó rettegés és félelem között kell élnie. Megmondottuk, hogy szegénye lenne Európának, ha tartósan megmarad-

Csehszlovákia kétszáz ezer magyar akar kiutasítani, ez ellen a leghatározottabban tiltakozunk

— Miközben mi a világ hatalmaival tárgyalunk, tegnapelőtt Csehszlovákia külügyminisztere benyújtott egy beadványt a külügyminiszterek értekezletéhez, amelyben azt kérte, járuljanak hozzá a nagyhatalmak, hogy a magyar-szlovák lakosságcsere lefolytatása után 200 ezer magyart kiutasítsanak Csehszlovákiából. A nemzet minden rétegének a nevében a leghatározottabban tiltakozom ez ellen a szándék ellen, (úgy van, úgy van, hatalmas taps és helyeslés) és bejelentem azt, hogyha ennek az akciónak megakadályozására tett intézkedésünk nem talál megértésre a nagyhatalmaknál, Magyarországon a békétlenség állapota állandósulni fog (úgy van, úgy van). Soha belenyugodni abba nem fogunk, hogy becsületes, ezer év óta a maguk földjén lakó magyar földművelő embereket elküldjenek ősi lakhelyeikről és ezáltal szaporítsák ennek a szerencsétlen országnak amúgy is mérhetetlen sok gondját. Ebbe a jogfosztásba az emberiség jogainak megalkotása idején mi magyarok soha belenyugodni nem fogunk. Nem lehetünk annyira nyomorultak, nem lehet bennünket annyira megbüntetni, hogy örökké ne tiltakozzon ez a nemzet ez ellen az intézkedés ellen.

Figyelmeztetés Csehszlovákia felé

— Azt mondják a csehszlovák kormány részéről, hogy Magyarországról elegendő svábot telepítettek ki ahhoz, hogy a hazaküldendő magyar lakosságot a svábok helyére elhelyezzük. Meg kell mondanom, hogy a földreform végrehajtása után még mindig száz és száz ezer magyar földművelő ember marad föld nélkül, a kitelepített svábok birtokaira ezeket kell telepíteni és még akkor sem jut mindenkinek föld, ellenben Csehszlovákia is kitelepíti a maga svábjait, nagyobb tömegben, mint mi s ott már munkás hiány van és velem kezdett tárgyalni az egyik csehszlovák politikus arról, hogy adjunk munkásokat Csehszlovákiának. Mi-

ha az az állapot, hogy ennek a 650 ezer magyarnak a legkezelembb emberi joga sincs meg, nincs iskolája, a magyar nyelvet már a templomokból is ki akarják irtani, minden jogait elveszik, sőt vagyonát is el akarják konfiskálni, ezer esztendő lakóhelyéről akarják eltávolítani. — Megmondottuk, hogy ezen állapot mellett Csehszlovákia gyakran nyilakozik még ma is úgy, hogy a lakosságcsere után fennmaradó magyarságot, amennyiben nem akar önként szlovákkizáródnai, ki fogja utasítani Csehszlovákia területéről.

— Mi egészséges és igazi békét szeretnénk. Nincsenek hódító céljaink. Úgy érezzük, hogy a békét csakugyan a békéért kell megkötni, nem azért, hogy újabb háború magyárt hirtessen el. Nem lehetne béke a Duna völgyében, ha 8 és félmillió határainkon belül élő és 3 millió határainkon kívül élő magyarnak a lelkében megmaradna az örökké való keserűség. Határainkon kívül lévő magyar testvéreinknek egyenlő emberi és polgári jogokat követeitünk, a bennünk élő tiszta békevágyból és abból a meggyőződésből, hogy valóban akkor lehet tartós béke, ha nem marad keserűség lelkünkben.

esoda perfid felfogás az, hogy egyrészt az ott élő magyarjainkat ki akarják dobni ősi otthonaikból és ugyanakkor magyar munkást akarnak bérelni országuk felépítésére. Arra intjük a határainkon kívül élő magyarjainkat — de nem is kell inteni őket —, hogy tegyék meg kötelességüket, ha hagyják őket háborítatlanul élni. — Ahhoz soha sem járunk hozzá, hogy amíg magyar testvéreinkkel így bannak, akkor tőlünk munkát importáljanak.

— Mi ugyan elesett, háborút veszített nép vagyunk, összeomlott szegény országot építünk fel, nagyok a gondjaink, bajaink, de mégis figyelemztetjük Csehszlovákiát, hogy össze fogjuk szedni magunkat magyarok (hosszan tartó taps) és nemcsak a magyar igények kielégítését akarjuk elérni, hanem azt is, hogy jó szomszédok éljenek körülöttünk, fogadják el őket is ezt a politikát, és törekedjenek arra, hogy Magyarország jó szomszédjuk tudjon nekik lenni.

— A magyar kisebbségek kérdésében azt tapasztaljuk, hogy minden békeszerződésbe bele fogják venni az emberiség

A belső béke érdekében és összefogás érdekében minden párt hozzon áldozatot

A miniszterelnök a továbbiakban a belpolitikai kérdésekre tért át. — Meg kell vallanom, — folytatta —, hogy visszaérkezve nem találtam meg az ország politikai életében azt az egyetértést, amire a magyarságnak ma szüksége lenne. Szomorúan látom, hogy amikor nagy sebeink gyógyítására, minden erőnk összefogására változatlanul szükségünk van, még mindig belső egyenetlenségek bukkannak fel, amelyek időnként feszültséget okoznak a magyar politikai életben. — Áldozatos, belső egyetértésre van szükség, minden pártnak meg kell hozni az összefogás érdekében annyi áldozatot, mint amennyit meghoz és meghozott eddig is a Független Kisgazda Párt. Ha ennek a belső egységnek a megteremtése nem sikerül, akkor a világ

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Szerdán és csütörtökön közkinvátra
Somlay Arthur
búcsúfellépései

fejlődéséhez és boldogulásához szükséges azokat a roosevelti alapelveket, hogy minden nép rettegés és félelem nélkül élhessen. Azt a biztatást kaptuk, hogy a Nemzetek Szövetsége együtt fog örködni afelett, hogy minden ország kisebbsége egyenlő polgári jogok között élhessen és retorziót alkalmazz azokkal az országokkal szemben, amelyek a kisebbségeket elnyomják.

Visszakapjuk elhurcolt javainkat

— Nemesak politikai természetű kérdéseket vetettünk fel. — folytatta a miniszterelnök — hanem az ország nehéz gazdasági kérdéseit is. Elmondottuk, hogy a németek elvitték Magyarországról 260 komplett gyárukat, továbbá 200 gyárnak legnemesebb gépeit, a Nemzeti Bank egész aranykészletét, ösz száz hajóinkat, vasúti felszerelésünket, mezőgazdaságunk legértékesebb állatállományát, a múzeumok kincseit, még a városoknak a tisztító és mentő felszerelését is, kórházainkat, tehát intézményesen fosztottak ki bennünket. Ami megmaradt, azt jórészt elpusztította a háború. Magyarország egy csatafért volt. Amikor minden körülmények között stabilizálni kell, nagy szükség van arra, hogy nyugatra elhurcolt értékeinket visszakapjuk. Az Egyesült Államok kormánya úgy határozott, hogy a Nemzeti Bank aranykészletét azonnal visszajadja (éljenzés), hogy az 1945 január 20 után elhurcolt és elvett nekünk átadott értékek átadására nézve sürgősen kedvező döntést hoz. Ugyanezt értjük el Nagybritanniában és Franciaországban is, mert úgy az angol, mint a francia megállási övezetben lévő magyar értékek visszaadására nézve megtörtént az intézkedés. Az Egyesült Államok kormánya a hadseregfelszerelési vásárlásra nyújtott tíz millió dolláros hitelt szükség esetén felemeli.

— A külföldi utazás mindenképpen eredményes volt, mert a legelhangzottabb délkelet-európai országnak sikerült előszedni, hogy felvegye a kapcsolatot a világ sorsát intéző összes nagyhatalmakkal. A magyar külpolitikának ez kétség kívül olyan sikere, amely nagy eredménynek számít és hosszú évtizedekig fog kamaozni a magyar nemzet számára.

többi népei számközi fognak rajtunk, mert Magyarországon a fejlődésnek az a gyönyörű útme, amely a háború után megindult, megakad és energiánknak nagy részét a belső ellenlétek megszüntetése fogja lekötöni. Nincs erőnk veszekedésre, csak arra, hogy építsünk. Hallatlanul sokat kell dolgozunk, hogy lemaradottságunkat behozzuk. Minden erőnköt erre a célra kell koncentrálnunk és ha majd hozzávetőlegesen megelégedett élete lesz a magyarnak, akkor beszéljünk arról, hogyan érvényesíthessük az egyes politikai pártoknak külső céljait és felfogását. — Hallatlan sok türelmet gyakoroltunk Független Kisgazda Pártiak. Minden áldozatot meghoztunk a békeesség érdekében, meg fogjuk hozni ez után is, de meg kell hozni má-

MÉSZ CEMENT, CSERÉP, TEGLA és mindenféle építkezési anyag utalványra is. BARTHA
FATLEP, ISPOTÁLY-U. 3-b. Tel.: 261.

soknak is. Előbb-utóbb hiába állítja egyik-másik társadalmi réteg, hogy a legaktívabb, leg-
elevenebb munkát végzi az ország talpraállítása érdekében, ha politikai magatartásával nem járul hozzá teljes mértékben ezeknek az eredményeknek a gyümölcsösztetéséhez.

Üljének össze a pártok vezetői

Külső ellenségeink is vannak, látjuk Csehszlovákia magatartásából, ha hivatalos kormányja teljes egészében nem is ellenségünk, de vannak ellenséges erők, amelyek ellenünk dolgoznak. Mérhéttelen nagy erőfeszítésre van szükség és ezt az energiát nem vesztegethetjük el a belső békeféltésére. A közeljövőben azt fogjuk kezdeményezni, üljenek össze a magyar politikai pártok vezetői, fektessük le együtt a magyar fejlődésnek sima és biztonságos alapjait, hogy ebben az országban meg legyen a törvényisztelet mindenekfelett való érzése, hogy mindenki nyugodtan végezhesse el a maga számításait abban a tudatban, hogy a belső béke garanciáját nyújt erre.

A magyar paraszt lelkeről

A miniszterelnök ezután megköszönte a gyűlés résztvevőinek, hogy eljöttek a debreceni nagygyűlésre azon a vasárnapon, amikor pedig az arató ember boldogan piheneti meg fáradt testét. Eljött ide a magyar parasztember, hogy megmutassa, hogy politikailag is tényező a magyar paraszt. Ha volt az életben valaha közéleti ambíció — mondotta Nagy Ferenc — akkor egy szerepet szerettem volna mindig maradéktalanul betölteni, hogy ennek a népnél politikai vezetője lehessen és semmi más. És ha az ország ezer gondja nem ad nekem lehetőséget arra, hogy külön foglalkozzam a parasztság problémáival, külön harcoljak kivánságainak teljesítéséért, azért mégis maradtam, aki voltam, ennek a magyar földnek egyszerű fia és úgy érzem, úgy igyekszem a lehetőségek szerint a magyar kormányzatot irányítani, ahogy a magyar paraszt emberek millióinak lelkeiből kisugárzó kívánság és vágyakozás ezt tőlem megkívánja.

Szeretném kérni a magyar parasztságtól, hogy nagy kötelességének teljesítése mellett gondoljon arra is, hogy a magyar politika legtisztább, világos és magyarább irányának ő a letéteményese, arra is, hogy baj lenne Magyarországon, ha a politika iránya olyan fordulatot venne, hogy ismét kénytelen lenne megtagadni a magyar parasztot, mint a múltban és éppen ezért a magyar paraszt álljon a talpán politikailag is úgy, hogy nála nélkül valóban ne lehessen politikát csinálni, hogy a magyar lelkiség igazi demokráciája hassa át a magyar állam vezetőit, fejlődésének minden útján és jövődjének minden idejében. A magyar munkásságtól, a városok népétől pedig azt kérem, fogadják el a magyar demokráciában a magyar parasztnak a lelkét, mert ennél magyarabb, ennél tisztább, ha-

ladóbb lélek és a magyarság egyetemének megfelelőbb lélek nem sugárzik sehonnan sem.

A miniszterelnök végül köszönetet mondott Hajdu, Szabócs és Bihar népének, hogy ennyi szeretettel vonult fel a nagygyűlésre. Köszönetet mondott az orosz városparancsnoknak, hogy a város hátrába ment eléje, majd megígérte, hogy a most átvett új kenyér elosztásába annyi tisztességet fognak belevinni, mint amilyen tiszta becsületesség abban a munkában

Oltványi Imre az új gazdasági rendszerről és az új pénzről

Oltványi Imre, a Nemzeti Bank elnöke mondott ezután beszédet. Tájékoztatta a nagygyűlés közönségét arról, hogy a magyar kormányzat hogyan gondolja megvalósítani az új gazdasági rendszert, amelyben megteremtjük a jó pénzt. Hangoztatta, hogy a gazdasági élet majdnem minden vonalán lerakta már a kormány az alapokat, amelyeken tovább lehet építeni. Ismerlette a jelenlegi rendkívüli infláció okait. A Kisgazda Pártnak volt tervezete az infláció letörésére, de sajnos, az nem volt keresztülvihető. A kormány elfogadta azt a tervet, hogy augusztus 4-én életbe lépjen a jó pénz. A jó pénz bevetésének előfeltételeit megteremtették. Ezek között első az aranyfedezet, amelyet vissza kapunk. Ez a 28.500 kg. arany kb. 450 millió 1938-as pengő értéknek felel meg. Az új pénznek eleinte nem lesz nagy forgalom, alig hiszi, hogy ennek az évről a végéig 70-80 millió forintnál nagyobb forgalommal számolhassunk, s végeredményben a tréka szerint az egész évi bankjegyforgalom kb. 350-500 millió forintnak felel meg. Ez a mai forgalomhoz képest igen egészséges alap, amelyen belül lehetőséggé válik, hogy a magyar állam eleget tessen kötelezettségének és jövőteli feladatainak is és emellett a magángazdaságnak is rendelkezésre bocsájhassa a feltétlenül szükséges tőkét. A pénz stabilizálása azonban a termeléstől is függ. Minden reményünk megvan arra, hogy nagy árutartalékok lesznek. Be kell vezetni a költőgazdálkodást. Az új pénz bevezetése után azonban az áldozatos életet még hosszabb ideig folytatni kell abban a tudatban, hogy minden órai és napi nélkülözésünk ahhoz járul hozzá, hogy a következő hónapban többet kapjunk, nyugodtabban élhessünk. A kormány kénytelen lesz megszorítani a hitellehetőségeket. A mezőgazdasági hitel-igényt a legmesszebbmenő mértékben kielégítjük. Az ország a bankok mai nagy számát nem bírja el. Ha fájdalmas operációnak érezzük a B. listát, ugyanúgy szükség van arra is, hogy a hitelek tervszerűbbé tegyük, racionalizáljunk. Kevesebb, de jobban működő, ellenőrzhető bankokra van szükség. Stabilizálni csak akkor lehet, ha tökéletes jogbiztonság és vagyonbiztonság van.

Oltványi Imre a továbbiakban arról szólt, hogy a Független Kisgazda Párt az engedékenységekben a legmesszebbmenő példát mutatja, de elkövetkezett az az időpont, amikor azt mondja, hogy ne tovább. Hiszi, hogy a miniszterelnököt körülvevő rokonszenv és tekintély alkalmas lesz a belpolitikai válság elsimítására. Magyarországon még hosszú éveken keresztül koalíciós politikára lesz szükség. Minden jel arra mutat, hogy a politikai egységet meg kell tudjuk őrizni. A Kisgazda Párt át van itatva a legnemesebb értelemmel, felfogása szerint reakciós az, aki ellene dolgozik annak, hogy Magyarország belpoli-

volt, amelyet a magyar paraszt végzett ennek a kenyérnek a megteremtésében. Isten áldása legyen a magyar népen és a magyar földön továbbra is — fejezte be szavait Nagy Ferenc miniszterelnök.

A miniszterelnök beszédét sűrűn szakított felbe a helyeslés és lelkes taps és a miniszterelnököt beszéde elhangzása után szünni nem akaró őszinte nagy lelkesedéssel ünnepelte a nagygyűlés hatalmas közönsége.

tikáját a munkásokkal és a haladó értelmiséggel teljes egyetértésben folytathassák, reakciós az is, aki nem akar dolgozni.

Oltványi Imre ezután a kormány stabilizációs programjáról szólt, majd hangoztatta, hogy a spekulációra vasököllel fognak lecsapni. Egy kis türelmet kér a magyar pénzügyi kor-

A nagyerdei néptünnepély

Sokezer tömeg töltötte meg a nagyerdei Stadiont a délutáni Aratóünnepély alkalmából. U. Szabó András tartotta a megnyitó beszédet. — Ma, most meg ünnepelünk — mondotta —, de holnap kora hajnalban újra munkába állunk: Megcsillan a kasza. Utána K. Nagy Imre, a Független Ifjúság az országos központja vezetője beszélt a közönséghez. — Ma a magyar faluknak, a magyar parasztnak felemelkedésre van szüksége, önképző kultúra útján is. Ragaszkodjunk a jogainkhoz mindenki-vel szemben. Majd kezdetét vette a hatalmas embergyűrt előtti a kitérő, hangulatos, jól összehangolt műsor. Minden tenyér tapsra verődött és örömteli büszkeség töltötte el a szíveket, amikor a hajdúszoboszlói lovasbanderium bevonult. Mintha a lovas és lovasok, délcégen ülték meg a paripát a derék hajdúszoboszlói lovasok. Majd a szabócsai vendégek közül az újfelhéri leányok mutatkoztak be a magyar táncot lendületesen, szép siker mellett. Nagy Borbála (Nádudvar) Petőfi »Magyar vagyok« versét szavalta el mély áterzéssel, nagy sikert aratva. Utána a kabalák, majd a nádudvariak szép magyar táncát követték. Igen szépen szavalt Szabó Katalin (H.-Böszörmény), Kirobbanó nagy sikert aratott magyar nótáival Lévy Márta (H.-Böszörmény). A műsor egyik igen sikerült, kiemelkedő száma volt a hajdúszoboszlói ifjúsági regőcsoporthoz népi játéka. Úgyesen, közvetlenül énekeltek, táncoltak, magyar szív, magyar levegő áradt ki minden mozdulatokból és kitűnő színész, művészi képességeket is árultak el. Bármily előadásnak díszére váltak volna. Megkapott szavalt, kiforrott tehetséggel Kádár Antal (Báránd), míg páros énekszámban Jelen Julia és Fazekas Mihály (Hajdúdorog) arattak szép sikert. Tetszetős, sikerült volt a hajdúhadházi lányok cserkész tánca és a kabalai Független Ifjúság verbunkos tánca. Nagyon tetszett a közönségnek Rezes Zsuzsanna (Hajdúhadház) izes, magyar éneke.

A hajdúszoboszlói lovasbanderium fegyelmzett, jól összetanult lovasjátéka még közelebb hozta a lovasokat a közönséghez, hatalmas tapsot, elismerést arattak. A Csokonai Színház művésztárgya il jeleskedtek. Mátyás Mária, Nagy Béla, Hajdu Péter, Oláh György és Szabó Samu szórakoztatták a közönséget.

A sok-sok műsorszámot kívül sportbemutató is volt: a debreceni Független Ifjúság Kínizsi kézilabdacsapata bemutatja mérkőzést játszott a kisújszállási

mányzat, pár hetet, mert lehet, hogy még augusztus előtt állít be valamilyen újsággal, de a végső turnus aug. 1.

A Nemzeti Bank elnökének beszédét helyesléssel és tapssal fogadták.

Óry István főispán a nagygyűlés közönsége nevében megköszönte Nagy Ferenc miniszterelnök átfogó nagy beszédét és Oltványi Imre felvilágosító szavait. Majd felhívta a nagygyűlés közönségét, tartson ki a Kisgazda Párt demokratikus eszmái mellett.

Közebed

Gyűlés után a Kollégium udvarán közebed volt. Eredetileg ezer résztvevőre készültek, de legalább kétezeren jelentkeztek. Így bizony nagy munka volt a rengeteg ember eltartása. A Kisgazda Párt lelkes asszony-leánytagjai dícséretes buzgalommal tevékenykedtek a magyaros ebéd elkészítésében.

munkás egyesület csapatával. Szép küzdelem után 1:1 arányú döntetlen volt az eredmény. Sok ügyes szám egészítette még ki a kitűnően sikerült Arató Ünnepélyt, ahol a környék műkedvelői jeleskedtek és adtak izgvérig magyar műsort, magyar művészetet, példát mutatta másoknak is. Az Arató Ünnepély kiemelkedő eseménye volt Reményi József közvetlen, élvezetes, színes, könnyed bemondói mű-

15 millió dollárra emelték fel amerikai hitelkeretünket Jón a Nemzeti Bank aranya

Nyárády államtitkár vezetésével különbözőtárgy utazik Németországba az elhurcolt javak felkutatására és a hazaszállítás lebonyolítására. — A Nemzeti Bank aranykészletének hazaszállítása a legrövidebb időn belül megkezdődik. Az Egyesült Államok kormá-

kódése, ami külön ízt adott az Arató Ünnepélynek.

Arató-Bál

Este, az Arany Bika dísztermében Arató Bál fejezte be a nap ünnepségeit. Hatalmas közönség jelent meg, melynek sorában ott voltak Oltványi Imre, a Nemzeti Bank elnöke, Óry István pártelnök, főispán, az egész megyei pártvezetőség, a vidéki szervezetek vezetői, dr. Lénárt Imre, Katona Jenő, Szegedy Gyula, Csász László, dr. Lévy Zoltán nemzetgyűlési képviselők.

Nagy Ferenc miniszterelnök nem jelenhetett meg a délutáni ünnepségeken és az Arató Bálon, mert már ebédután tovább kellett utaznia Nagykőrösre, hol szintén beszédet mondott.

A bált tartalmas műsor vezette be. Farkas Imre hangulatos előadását a szerző gyengélkedése miatt Csengery Aladár olvasta fel. B. Nagy Livia magyar nótákat énekelt. A megyei községek gazdajfűsége nagy hatás mellett népi számokat adott elő.

A táncot a szoboszlói Független Ifjúság 24 magyarruhás párja nyitotta meg csárdással. Ezután kezdetét vette a tánc, amely egészen a hajnali órákig tartott. Mindenki pompásan mulatott, a kialakult kitérő hangulat feledhetetlenné tette mindenki számára a bált, amely méltó lezárása volt Debrecen és a Hajdúság gazdanépe ünnepének.

15 millió dollárra emelték fel amerikai hitelkeretünket Jón a Nemzeti Bank aranya

Nyárády államtitkár vezetésével különbözőtárgy utazik Németországba az elhurcolt javak felkutatására és a hazaszállítás lebonyolítására. — A Nemzeti Bank aranykészletének hazaszállítása a legrövidebb időn belül megkezdődik. Az Egyesült Államok kormá-

nya hivatalosan közölte, hogy Magyarország részére az amerikai hadsereg Európában lévő hadfelszerelési feleslegének felvásárlását megkönnyítő hitelkeretet 15 millió dollárral felemelte. Az erre vonatkozó részletes megállapodás aláírására rövidesen sor kerül.

A NOT a Sztójay per valamennyi vádlottját golyó általi halálra ítélte

A Népbíróság annak idején Sztójay Döme volt miniszterelnököt, Rátz Jenőt, Reményi Schneller Lajost és Szász Lajost volt minisztereket golyó általi halálra, Kunder Antalt pedig életfogytiglani fegyházra ítélte. A NOT több napon át tárgyalta a bűnpert és ma hirdetett ítéletet. A NOT bűnösnek mondta ki mind az öt vádlottat

háborús bűntettben, ezért valamennyiüket, Kunder is golyó általi halálra, valamint vagyonelkobzásra ítélte. Az elítéltek már a Népbírósági tárgyalás után kegyelmet kértek, most ezt megismételték. Kunder Antal ugyancsak kegyelmet kért. A tanács úgy döntött, hogy a kérelmeket felterjeszti a köztársaság elnökéhez.

Súlyos sérelem érte a termelőket a debreceni piacon

Deczky János felszólalása a vármegyei kisgyűlésen

Hajdú vármegye törvényhatósága rendkívüli kisgyűlésen tárgyalta a július havi költségvetést. Dr Vargha Lajos aljegyző ismertette a költségvetést, mely szerint a háztartási alap szükséglete egymilliárd 67 millió 950 ezer adópengő, melyre mindössze 600.200 adópengő a fedezet, a júliusi megyei költségvetés tehát egymilliárd 67 millió 349.800 pengő hiányt mutat. A vármegye költségvetésén kulturális és szociális célra 500.000 adópengőt irányoztak elő.

Napirend előtt felszólalt Deczky János törvényhatósági bizottsági tag, aki szóvá tette a debreceni piac ellenőrzése körüli visszásságokat. Az áruiat behozó termelőket „piszkos paraszt” elnevezés kíséretében több alkalommal bántalmazták Kéri, szüntessék meg avatlatlan illetéktelen személyek a szabad forgalmú áruk eladásának

ügyébe való beavatkozását, mivel ez élezte ki a helyzetet és izgatta a közönséget a termelőket ellen. Így az a veszély fenyeget, hogy a durva szitkoknak kitett és veszélyesen fenyegetett termelők nem hozzák fel áruiukat a debreceni piacra és a közönség ellátása tekintetében zavarok állnak elő.

B. Pengő

A Hivatalos Lapban megjelent rendelet a milpengővel való számolást tovább egyszerűsíti. A rendelet a milpengő millió-összorását, vagyis a biliót B. pengő elnevezéssel jelöli. Eszerint egy bilió pengő, vagyis egy millió milpengő a jövőben 1 B. pengő lesz.

Bádóg lemez

jó állapotban, kb. 4-5 lapméter élelmért eladó. Domokos Lajos-utca 6.

Prima ruhavásznak érkeztek KISS divatáru üzletébe. Alföldi palota. Piac-utca 16.

Byrnes július 20-ra javasolja a nagy békeértekezlet megkezdését

Páris, július 1. (Reuter) A külügyminiszterek pénteken d. u. tartott 3 óras teljes ülésén Byrnes külügyminiszter figyelmeztetett arra, hogy a szombati ülésen döntés jöjjön létre annak érdekében, vajon tartás-e vagy sem békeértekezletet a 21 nemzet részvételével. A péntek délutáni ülésen a négy nagy külügyminiszter érintette az öt volt ellenséges csatlós nemzettel kötendő békeszerződéseknél valamennyi, eddig még nem oldott kérdését. Ezek között szerepelt az olasz-jugoszláv határ, az olasz gyarmatok, valamint kisebb jelentőségű gazdasági kérdések. A fontosabb kérdéseket meg egyezés hiányában kivétel nélkül félretették, néhány jelentéktelen véleménykülönbséget azonban kiküszöböltek. (MTL)

A külügyminiszterek szombati délutáni értekezletén Bidault Triest nemzetközi ellenőrzéséről terjesztett elő javaslatot, amely szerint a füz esztendő időtartam alatt az önkormányzat mellett a négy nagyhatalom, valamint Olaszország és Jugoszlávia ellenör-

zést gyakorolnak és a területek sérthetetlenységét az Egyesült Nemzetek biztosítanak. Olaszország és Jugoszlávia közös egyetértéssel neveznek ki a triestri kerület kormányzóját. — Molotov kifogásolta a terv ideiglenes jellegét, de hozzájárult a hat ország ellenőrzéséhez, azaz a feltétellel, hogy Csehszlovákia is vonják be. Byrnes hajlandó tanulmányozni a francia javaslatot. A vitát hétfőre halasztották. A külügyminiszterek nem jutottak megállapodásra Byrnes javaslata felett, amely szerint július 20-án tartanák meg a békeértekezletet 21 nemzet részvételével, de ezt a kérdést újból megvitatják. A külügyminiszterek elvben megállapodásra jutottak a dunai hajózás szabadságáról előterjesztett Bidault-féle javaslat ügyében. Bevin azt javasolta, hogy a szabad hajózást valamennyi nemzet teljes jogegyenlősége alapján mondják ki, Molotov azonban kifogásolta ezt a szöveget, mint a parti államok szempontjából nem méltányosat.

Gyöngyösi sürgönye a békeértekezlethez

Gyöngyösi János külügyminiszter sürgönyt intézett a párisi értekezlet főtitkárságához és kérte a sürgönynek a külügyminiszterek tanácsának tudomására hozatalát. A sürgönyben a magyar kormány azzal a kérelemmel fordult a külügyminiszterekhez, *ajánlanak módot a magyar kormány arra, hogy a csehszlovákiai magyarság problémáiról való felfogását előadhassa.* A magyar kormány ezt az állásfoglalását a csehszlovák köztársaság déli részén főlegben élő magyarság tragikus helyzete indokolja. A csehszlovákok avégből, hogy a nagyhatalmak igazságos döntése ellenében várnak eredményt az Atlanti

Charta és az Egyesült Nemzetek alapokmányába foglalt elvek figyelmen kívül hagyásával, a csehszlovák-magyar lakosságcsere egyezmény szövegét és szellemét túllépve arra kényszerítik a magyar nemzetséget, hogy két alternatíva között kell választania s elszánná magukat arra, hogy július végén nyilatkozzanak arról, amely szerint szlovák nemzetiségűeknek vallják magukat, vagy pedig ragaszkodnak a magyar állampolgárságukhoz és akkor 8 napon belül ingó vagyonukról kijelentést nyújtják Magyarországra. A magyar külügyminiszter a sürgöny szövegét részletes adatokkal támasztotta alá.

Tildy elnök:

Össze kell fogunk minden erőt

A Független Kiszgazda Párt szegedi szervezete Péter-Pál napján az Alföld népének hatalmas arányú részvételével rendezte meg az Új Kenyér ünnepét. Az ünnepélyen megjelent Tildy Zoltán köztársasági elnök, Nagy Ferenc miniszterelnök, Gyöngyösi János külügyminiszter, Tombor Jenő honvédelmi miniszter, Keresztury Dezso kultuszminiszter és sokan mások.

A hálaadó szemlése és a színpompás felvonulások után Tildy köztársasági elnök nagyfontosságú beszédet mondott. Rámutatott arra az erőfeszítésekre, amelyekkel a föld népe kötelességét teljesítette. Az idén a városi ember gondja is kint volt veletek a földeken — mondotta a köztársasági elnök. Az új Magyarország meg fogja becsülni azokat, akik dolgoznak fölépítéséért. *Feladatunk, hogy Isten áldása után minden dolgozó magyarnak biztosítsuk a mindennapi kenyeret. És a kenyér mellett a békesség is meglegyen.* (Lelkes taps). *Mi kéréseztük ennek a belső békességnek bujtató elvénél.*

Nagy Ferenc beszédében vázolta az Új Kenyér jelentőségét. A külpolitikai kérdések ismertetése után a miniszterelnök a belső béke és koalíció szükségéről szólt. Kijelentette, hogy a pártok között széles alapokra lefektetett tárgyalások indulnak meg közelebb és amíg a tárgyalások be nem fejeződnek, nem kíván részletesen foglalkozni a belpolitikai kérdéseivel. A tárgya-

lások után a közvélemény tudomására fogják hozni az eredményeket.

Tildy köztársasági elnök vasárnap Szeged Felsőközpontjára látogatott el, ahol az üdvözlésekre válaszolva hangoztatta, hogy valamennyi bajunk gyökerében, az elmúlt rendszerben keresendő. A továbbiakban közölte, hogy a hadiövezetek és hadiárvek ezután átmenetileg adópengőben képzik, a hadiövezetek pedig legkésőbb a békeértekezlet után hazakernek. *Nekünk azért kell imádkoznunk, hogy a nagyhatalmak meggyőződjenek egymással és megszülessék a magyar béke is.* A belső helyzetről szólva Tildy köztársasági elnök hangoztatta, hogy még nem szabad a terhek könnyebbé váltára váltásra tanunk, még mindig olyan időkben élünk, amikor éppen a legjobb magyaroknak kell a legtöbb áldozatot hozni. Nagyon szeretném, ha az egység az egész országban megnyilvánulna. *Innen is szeretném felhívni az ország minden pártját, fogjunk össze minden erőt, mert ez a feltétele annak, hogy egyik termelő ág meggyőződésével a másikat támogassuk.*

Tildy köztársasági elnök ezután Kecskemétre látogatott el, ahol résztvett a kecskeméti barackünnepélyen.

F. hó 2-án délután 6 órakor a volt munkaszolgálatosok szövetsége rendkívüli közgyűlést tart, melyre minden volt munkaszolgálatos bajtársat meghív az elnökség.

A tisztifüredi vasúti hid ünnepélyes felavatása

Péter Pál napján ünnepélyes keretek között avatták fel Tisztifüreden az új vasúti hidat. A régi a háború utolsó fázisában a németek felrobbantották. E hiánok újratétele a vasút szempontjából volt fontos. Ez az első nagyobb vasúti hídja a háború által tönkretett Magyarországnak, amelyet a MAVAC és a MAV főmérnöki kara és műszaki személyzete nagyszabású munkaterv alapján készített. A híd gyors elkészülése alkotott újjá. A híd gyors elkészülése alkotott újjá. A híd gyors elkészülése alkotott újjá. A híd gyors elkészülése alkotott újjá.

Bartha Aladár üzemeltető megnyitotta beszédében fejtette, hogy az alkotó munka jánosa ez. Ezt a hidat a munkások és műszaki emberek fanatikus hite hozta létre. Például a híd munkatempójában esőben, fagyban, hidegben, rongyosan és éhezve szereztek eredményt érjenek el. Szimbóluma ez a híd a fizikai munkás és az értelmiségi dolgozó összefogásának és bizottsága egy szűz jövőnek.

Vargha László, a Máv elnöke kijelentette, hogy az új híd elkészülése lelkes örömmel tölti el, a híd bizonyosságot ad, hogy a teremtő szellem él a Máv minden dolgozójában. Az igazságosság nevében hálás köszönetet fe-

jezte ki Borbély Kálmán, aki munkásságával az elsőrangú teljesítményt látrahozta. — Kérte a minisztert, hogy adjon felhatalmazást a Máv-nak, hogy a hihatalmazást megindulhasson. Borbély Kálmán, az államvasuti főigazgatója volt a következő felszólaló. A híd építésének nagy nehézségeit adta elő. Hálás köszönetet fejtette ki a gyár munkásainak és a szerelésben résztvevő dolgozóknak. Gerő Ernő miniszter utalt arra, hogy a hídépítő munka országosra nagy lendülettel folyik. Elsőrangú szakkal szolgált az államvasuti gépgyár teljesítményéről, a magyar mérnökök alkotó szeméről, mely a múltban is világhíros volt.

Ezután arról szólt a miniszter, hogy két nagy kérdés áll az ország. A jó pénz és a béke ügye. Par hét választ el az új, szilárd pénz behozatalától. A kormány minden alkövet, hogy az inflációval a szabadrablas hosi fosztogatás megszűnjön. Az új pénzt meg is fogják adni, akik meg akarják megfújni, megmondja, hogy nem vagyunk versenytársak, de aki az új pénz ellen támad, az a halál fia.

Tihanyi Nándor a hídépítésnél dolgozó munkások nevében szövegét az emberek 30 óra püldáján hosi magatartásukkal mentették meg a félig kész hidat. Hálás szavakkal szövegét a Szijgyártó József műszaki tanácsosról, aki a híd építését megkezdte, munkáját beszövegte.

Ezután a miniszter közölte, hogy a híd teljesítményekért Szijgyártó József tanácsost, Kovács István főosztály vezetőjét, Hajnali Antal szerelőt, kitüntetésre ajánlotta a köztársaság elnökétől. Hajnali Antal dolgozó jutalmakat. Több mint harminc munkás elismerő oklevelet kapott.

Az ünnepély után térzene, előadás, majd közeledt.

10 ezerbillió bankjegyek

A Magyar Nemzeti Bank 1946 évi június 3-i kelettel ellátott 10.000 B. pengős címletű bankjegyeinek kibocsátását július 1-én megkezdte.

Kijelölték a városi tisztviselők B. lista bizottságait

Hétfőn hajnalban 2 órakor érkezett meg a belügyminiszter leírata és utasítása a városi tisztviselők létszámcsökkentése végrehajtása ügyében. A leírat szerint július 1-ig be kell fejezni a B. lista végrehajtását, de ez már nem vihető keresztül, mert július 1-én érkezett meg a kijelölésről szóló értesítés. Debrecen városánál öt bizottság fog működni. Minden bizottság három tagból áll, egy tagot a miniszterelnök, illetve a miniszterelnökség jelöl ki, egy tagot a belügyminiszter, egyet a szakszervezeti tanács. Nagy Ferenc miniszterelnök a miniszterelnökség részéről 5 független kiszgazdapárti tagot jelölt ki, a belügyminiszter 3 kommunista és 2 szociáldemokrata párti tagot.

Az egyes bizottság tagjai a következők: I. bizottság Szilgythy Gyula kiszgazdapárti, Szabó István szoc. dem., Tóth Jó-

zsef kommunista; II. bizottság dr. Pécsy Imre kiszgazda, Pincés János kommunista, Sándor László kommunista; III. bizottság Rácz József kiszgazda, Imre József kommunista, Erdős Imre szoc. dem.; IV. bizottság Bologh Károly kiszgazda, Tóth László szoc. dem., Némethy József kommunista; V. bizottság Csösz László kiszgazda, Kovács János szoc. dem., Kóvári László kommunista.

A bizottság tagjai a polgármester kezébe teszik le az esküt, majd utána megkezdik működésüket. A bizottság felosztja maga között a munkát és egyes bizottság más és más ügyosztály tisztviselőinek csökkentése ügyében határoz. A határozat jogerős és nincs helye fellebbezésnek.

Megérkezett a bizottságok ki jelölése Hajdú vármegye részére is.

Július 31. után is érvényes az adópengőjegy

A Gazdasági Főtanács hétfőn nagyjelentőségű elhatározásra jutott. Foglalkozott azzal a kérdéssel: mi történjen az adópengőjegyekkel a forint bevezetése után. Az adópengőjegyeken tudvalevőleg az a felírás olvasható, hogy adópengőjegyet csak 1946 július hó 31. napjáig lehet felhasználni. — A Gazdasági Főtanács előterjesztése alapján az adópengőjegyek

érvényességét a július 31-e utáni időre is meghagyják. Rövidesen kormánynyilatkozatot jelenít meg, amely közhírré teszi, hogy az adópengőjegyek érvényes a forint bevezetése után is érvényben marad. — Augustus elsején megjelenik a forgalomban a forint, de ugyanakkor az adópengőjegyek is érvényben maradnak.

24. születésnapján a rendőrség kihágási híroja internálta Lipesey Gy. budapesti lakost, aki mikor hadifogságból hazatért adatektienek csapott fel. Hamis igazolvánnyal, álnéven működött, veszélyt azonban egy valódi nyomozóval igazoltatott, mire az lefűlőlte és internálta.

Lipesey megszökött az internálótáborból, különböző álnévek alatt bujkált, majd Budapesten a Mária Terézia lakstanyában jelentkezett, egyidejűleg ott szolgált, de hat hét múlva kiderült, hogy hamis néven vette fel magát, mire ismét megszökött. Ez-

után a hídépítőknél, majd Szépkúti Gyula néven Budapesten a karhatalmi zászlóaljnál vétele fel magát. Itt kiderítették múltját, megállapították, hogy 24 névre szóló hamis iratok vannak nála és Debrecenbe hozták. A rendőrség őrizetbe vette.

Gyapjúért jó szöveget,

kartont és inganyagot cseréljél vagy magas áron vásárolj, tollat hasonlóan. Hőrszöveget, nyulat, görényt, mindenféle vadbőrt legmagasabb árban veszek és nyersbőrt szőhbőrt cserélek. **ROBISZK BERNAT** Debrecen, Miklósy utca 5. sz. Telefon: 277

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

Felhívom a vezetés figyelmét, hogy a szerdán délután 5 órakor tartandó vezetőségi ülésen pontosan jelenjék meg. Felhívom a Független Ifjúság hajdúházi elnökét Lente Márton, hogy hadaléktalanul jöjjön Debrecenbe. Főtitkár.

Mező Ferenc miniszteri tanácsos sportelőadása

A Debreceni Napok kapcsán dr. Mező Ferenc miniszteri tanácsos, a berlini olimpiáson a szellemi torna győztese, aki most a kultuszminisztérium testnevelési osztályán tölti be jelentős szerepét, szombaton a Dérmúzeumban tartotta nagyszerű, élvezetes előadását. Dr. Gacsárdy tanterületi főigazgató megnyitotta után beszélt Mező Ferenc, aki a régi olimpiai játékokról kitérve a felújított olimpiai játékok magyar vonatkozású eredményeire is — adott színes, közvetlen ismertető, lebilincselő a hallgatóságokat. Erintette előadása során az időszerű sportkérdéseket és felhívta a közönséget a sportkultúra támogatására is.

Utána szakelőadás és szakvita következett, amelynek során Törös Károly, Somorjai László testnevelési tanárok és többek mások szövegetek fel és tettek hasznos indítványokat és javaslatokat a magyar sport, az iskolai testnevelés érdekében és fejlesztésére.

Mező Ferenc Szabó Kálmán polgármesterrel együtt vasárnap megtekintette a Stadiont és a nagyterdei uszodát. A miniszteri tanácsos kilátásba helyezte, hogy az állam a Stadion helyreállítására nagyobb összegű állami hozzájárulást juttat. Debrecen számára már július 15-től uszodát küldet le állami költségen, csak lakást kell adni a városnak. A cél az, hogy Debrecenben az uszodák közreműködésével az uszorsport újra meginduljon és fejlődjön.

Nagy a kereslet az adópengő bélyegekről

Az adópengő bélyegeket és adópengőjegyek iránt a csütörtöki napok nagy kereslet mutatkozott. Az ipariskolában működő "postahivatal" már két óra előtt lezárta a hivatali órákat, mert az adópengő bélyegeket és adópengőjegyeket több trilliórd értékű eladás helyett csak néhány trilliórd értékű eladás történt meg. De nemcsak az ipariskolában, hanem a posta főpénztárában is kevéssé bizonyult az árusításra kibocsátott adópengő bélyeg.

SZÍNHÁZ

Zsolt nézőtér és igazi meleg érdeklődés mellett mutatta be a Csokonai Színház Somlay Artur vendégelőadójával Thornton Wilder: A mi kis városunk c. színdarabját. A mi kis városunk c. színdarabját. A mi kis városunk c. színdarabját. A mi kis városunk c. színdarabját.

MOZIK MŰSORA

PETŐFI MOZI. Amerikai színdarab: Joe Schmidt az amerikai. Robert Young főszereplésével. Késő műsor: Stan és Pan házasságát (8. Uj amerikai híradó) Előadások: 4. 3/6. 3/8. vasár- és ünnepnap 3/3 órakor is.

APOLLO MOZI. — Éjjeli zene. Magyar film. Sárdy János, Kelemen Éva a főszerepben. Előadások kőnapokon: 4. 3/6. 3/8. vasár- és ünnepnap 3/3 órakor is.

Tűzköz helyett cseruzabet

árult a piacon Rácz Róza 21 éves lány. Hatvan u. 55. sz. alatti lakos. Róza Lajosné feljelentése alapján a rendőrség őrizetbe vette.

Csehszlovákia külön megbízottat küldött Párisba

A newyorki rádió jelenti Vovro Hajdu személyében külön megbízottat küldött Párisba az a megbízatással, hogy szervezze meg a külügyminiszterek beleegyezését, hogy a csehszlovák kormány a Csehszlovákiában élő 200 ezer magyart áttelepítse Magyarországra. — Hajdu egyébként tiltakozást jelentett be a csehszlovák kormány nevében amiatt, hogy a

magyar kormány nem tette lehetővé a Magyarországon élő százezer csehszlováknak a csehszlovák köztársaságba való áttelepülését. A párisi rádió jelentése szerint a cseh különmegbízottak a szlovákiai magyar kisebbség ügyében a cseh szlovák álláspont számára igyekeznek hangulatot teremteni a külügyminiszterek környezetében. (MTL)

Jelentés az atombomba kísérletek eredményéről

Mint a newyorki rádió jelenti, a berlini Korall-szigeten folyó atombomba kísérlet során vasárnap este 10 órakor dobták le az atombombát. A bomba 2 perccel később robbant, a célhajókat magában foglaló laguna eltűnt, a láng- és füsttömegben, amely több mint 50 ezer láb magasságba tört fel. A kezdeti robbanás pillanatában hatalmas vakító villám cikázott, majd nem sokkal utóbb egy második kisebb robbanás következett be. A megsemmisítő robbanás első lényomása után az első háromszorta erőteljesebb robbanás történt. Az óriási lángokban felmeleges, rubin és vörös színekben játszó füstoszlop tört elő. A nyomás megrongálta a megfigyelő szuper erődök rádió készülékeit. A robbanás mérhetetlen magasságú tűzgolyót idézett elő és amint az vakítóan mozdult tova, hatalmas felhő formálódott ki, mely tízezer lábnyi magasságban áttört a természet felhőket. A felhőn túl rádióaktív réteg gőzszerrű füstje lebegett. Este 10 óra után 3 perccel

robbant a negyedik számú atombomba. 35 perccel a robbanás után a laguna egyre jobban elcsendesedett. A tüzek csaknem teljesen eltűntek és sokkal kevésbé voltak komolyak, mint ahogy először gondolták. A lagunának több célhajó tüzet fogott. A füstáradozat messzire lehetett látni, de a megfigyelők szerint a robbanással járó zaj sokkal kisebb volt, mint amilyenek várták.

Ezután megkezdődött a kísérlet második mozzanata: az atombombának a kísérleti flottára gyakorolt hatásának megfigyelése.

Gandy tengernagy kijelentette, hogy az atombomba ledobása sikeres volt.

Semmi olyan nem történt meg, mondotta a tengernagy, ami ellent mondott volna eredeti terveinknek és az állásainknak. A bemutató igen sikeres volt, de még egy hónapnak is el kell telnie, amíg módunkban lesz pontos adatokat beszerezni a bomba hatékonyságáról. (MTL)

Be kell jelenteni a valutákat és aranyérméket

Mint illetékes helyről közlik az MTL munkatársával, az utóbbi időben tulzoltan elharapódzott valuta üzérkedés arra készítette a kormányt, hogy új, erősebb rendszabályokat vezessen be. Elsősorban azokat a már érvényben lévő valutaszolgáltatási rendszabályokat fogják alkalmazni, amelyek szerint minden külföldi pénzürmét záros határidőn belül be kell

jelenteni a Magyar Nemzeti Banknál. A rendelkezés elmulasztásával szemben a kormány a legszigorúbban jár el. A bejelentési kötelezettség kiterjed valamennyi külföldi valutára, a minimális mennyiségben felüli törtaranyra, továbbá az aranyérmékre is, kivétel a magyar veretű aranyérme, az úgynevezett kőrmöci arany.

Rendelet a sertések levágásáról és beszolgáltatásáról

A közellátásügyi miniszter most megjelent rendelete részletesen szabályozza a sertések levágását, beszolgáltatását és forgalomba hozatalának szabályait. A rendelet lehetővé teszi, hogy a magánosok a jövőben köthessenek bérhizlalási szerződést. Minden négy személy zsírszükségletének biztosítására egy sertést szabad bérhizlalni. Az ilyen bérhizlalási szerződéseket látalmazás céljából két példányban a községi előjárásnak be kell mutatni. A jövőben az egyes háztartásoknak a rendelet alapján megállapított szükségletre hízalt sertésnek valamint a hatóságilag jóváhagyott (látalmazott) bérhizlalási szerződések alapján

a hízalt sertések a hatósági igénybevétel alól mentesek. Aki magánfogasztásra vág le sertést köteles első sertés után 4 kg-ot s minden további levágott sertés után 6 kg olvadított sertésszirt a vágástól számított 8 nap alatt hivatalos áron beadni. Ha a háztartási zsírszükséglet fedezésére az egész gazdasági évre csak egy sertést vágunk le, a háztartáshoz tartozó személyek száma pedig öt, vagy hat, akkor egy sertés után 2 kg zsirt kell beszovaltatni. Ha a háztartáshoz tartozó családtagok száma hatnál több, akkor egy sertés levágása esetén zsírbeszolgáltatási kötelezettség alól mentes a háztartás.

Zenei hangverseny

A debreceni kultúrnapok utolsó megnyilatkozása a június 5-án tartott zenei hangverseny volt. Vezényelt Csallány Lajos. Csallány Miklós tanácsnok mondott rövid záróbeszédet s megállapította, hogy a kultúrnapok megnyilatkozó nagy érdeklődés és a szép siker bebizonyította a kultúrnapok szükségességét. Ami a zenei hangversenyeket illeti, a zenei hangversenyek megnyitóját, hallottunk ugyan egy-két komoly és szép nagy zenekari hangot, de a Mozart g-moll szimfonia illúziókat teljesen elszellett.

A zenekar még mindig a szervezés állapotában van. Hiányzott néhány jó hegedűs, brácsa kevés, fagott nincs, hangszeres gyengék. Héhohtl Margit küzdött a zenekarból rázúduló dinamikával és tempóbeli problémákkal s jateka csak akkor tudott igazán feloldódni, amikor a zongora magára maradt. Az ő kiváló képességei azonban még így is érvényesültek. A zenekar egyébként hamis. Ez nemcsak a behangoláson s a hangszeres minőségén

mulik csupán, hanem főképpen az intonáción. Ezt a hibát még fokozza az, hogy a halk részeket általában lassan, míg a fortékat gyorsabban, néha hajszoltan veszi a karmester. Egyéb kapcsolat a zenekar és karmester között nem is igen van.

Általában szeretnénk, ha kritikánk tanulságul szolgálna a zenekarnak és dirigensnek egyaránt, kinek el kellene innár döntenie, hogy a zene mely agát óhajtja komolyan művelni. Ma már a zene minden egyes területe egész embert követel. Ha azonban minden áron dirigálni akar, csak a reakciós világ Dohnányi esete ismét, lódhat meg s Debrecenben komoly teljesítményt zenekartól nem fogunk hallani.

Párisból jelentik: Molotov külügyminiszter fogadta Masarik csehszlovák külügyminisztert és Clementis külügyi államtitkárát. A látogatás egy óra hosszat tartott.

H I R E K

Adójeggyel vásároljuk az újságot

Az újság előállításához szükséges anyagok ára, valamint a munkahérek immár az egész vonalon adópengőben vannak megállapítva. Ehhez képest lapunk árát is kénytelenek vagyunk szinte naponként az adópengőhöz igazítani. Az új árát a laparúsítók adópengőjegyekben is elfogadják. Közönségünk helyesen teszi, ha újságvásárlás céljára adópengőjegyeket szerez be és azszal fizet. Így eléri azt, hogy az újsághoz változatlan áron jut.

Egy adópengő július 2-re 27 milliárd pengő

Megkoszorúzták Oláh Gábor, dr. Juhász Nagy Sándor és Gulyás Pál sírját a Köztemetőben a debreceni I. önkormányzat részvevői. A fővárosi írók nevében Déry Tibor helyezte el a koszorúkat az elhunyt debreceni írók sírján.

Meglátogatták a hajdúhadházi gyermekvárost a budapesti írók dr. Kardos László miniszteri osztálytanácsos vezetésével. Dr. Adám Zsigmond a gyermekváros igazgatója és Hartvánszky Dezső gazdasági igazgatója fogadta az írók küldöttségét és ismertette az egész országban egyedülálló gyermekvédelmi intézetet.

Felfüggesztették a földhözjutatók által a Földbirtokrendező Alap javára teljesítendő fizetéseket. Az Országos Földbirtokrendező Tanács a földhözjutatókat által a Földbirtokrendező Alap javára teljesítendő mindenmű pénzbeli szolgáltatás befizetésének 1946 július 31-ig való szüneteltetését határozta el. A teljesítendő szolgáltatásoknak augusztus 1-től történő beszedésére névze az O. F. T. megfellelően rendelkezni fog. A további befizetések tehát már forintban történnek.

Szabadlára helyezték a drót-vágással gyanúsított fiatalembereket. Még márciusban történt, hogy a debreceni rendőrség őrizetbe vett több debreceni fiatalembert, akiket azzal gyanúsítottak, hogy a szakszervezet egyik gyűlésén az Arany Bikában olvasták a hangereősítő drójtát. A rendőrségi kihallgatás után az államügyészség, majd a népiügyészség folytatta a vizsgálatot és utána felterjesztette az iratokat az igazságügyminiszter döntése, mely szerint a gyanúsított fiatalembereket mind azonnal szabadlára helyezte. Az eljárás tovább folyik.

Nem árusítható szabadon a „Kukás” cigarettá. A „Kukás” cigarettá árusításával kapcsolatosan megjelent cikk félreértésekre adhat alkalmat, ezért ezzel kapcsolatban közléseket teszünk, hogy a fennálló rendelkezések értelmében a „Kukás” cigarettá csak a dohánytermelő birtokában nem mentesül a befoglalás alól. Aki nem dohánytermelő, az „Kukás” cigarettát nem árusíthat, mert az jövedéki közhágas alá esik és tőle a „Kukás” cigarettá elkobzás alá kerül. Dr. Kövendi Lajos rendőrezrederes.

Nem párttag. A Néplap vasárnapi számában közölt cikk szerint a felfüggesztett Horkay Gyula törvényszéki bíró felesége tagja a Kisgazda Pártnak, illetve a párt női tagozatának tagja. A Kisgazda Párt részéről hivatalosan megállapítják, hogy Horkay Gyulánem volt és jelenleg sem tagja sem a Pártnak, sem a női tagozatnak.

Kovács Lidia vámpórserei illetőségű leányt internálta a rendőrség, aki Debrecenben bejelentetlenül lakott. Köz munkalappja nem volt és rendszeres foglalkozást nem üzött. A közeljövőben egész sereg hasonló foglalkozás nélküli egyén internálása várható.

Bezárultak a Debreceni Napok

A debreceni kultur- és sportélet, amely június 23-án kezdődött, június 30-án zárult. Az utolsó nappzenei hangverseny volt neves művészek közreműködésével és utána a polgármester helyett Csillag Miklós tanácsnok zárta be a debreceni napokat. Ezek erkölcsi és anyagi mérlegét most állítják össze: eddig megállapítható, hogy az irodalmi, művészeti, színházi előadások a vártnál nagyobb anyagi sikert hoztak, a sport nem váltotta be az anyagi várakozást. Végeredményben a város anyagiilag rá fog fizetni a kultúrhetre, amely kedvezőtlen időben kedvező körülmények között folyt le.

Újabb rendelet a munkabérek adópengőben való fizetéséről

A Gazdasági Főtanács hétfőn rendeletét fogadott el, amely a keddi hivatalos lapban jelenik meg. E szerint a munkabérek és fizetések a kiegyenlítés napján érvényes adópengőértékben kell minden körülmények között kifizetni. Amennyiben tehát, akár magánvállalatoknál, akár valamely közületnél a bérek kifizetése 24 órát késne, az esedékességet követő napon a fizetéseket és munkabérekét az adópengő új értéke szerint kell folyósítani.

Várható időjárás kedd estig: Gyenge légáramlás, derült, száraz idő, a hőség fokozódik.

Minisztériumi tárcaközi bizottság szállt ki a Hortobágyra Öry István főispánnal együtt, hogy a jövőtéli állomás építkezést és ügyeit felülvizsgálja.

Lábára zuhanó sínyvas súlyos sérülést okozott a debreceni pályaudvaron Garbóczy Tibor MÁV lakatos, Honfi utca 28. sz. alatti lakosnak.

A rendőrség őrizetbe vette Dalmi Sándor ebasi volt keretlegényt, kit feljelentettek, hogy két munkaszolgálatost ellopott. Dalmi tagadja a gyilkosságot, kijelentette, hogy mindig emberségesen bánt a beosztottakkal. A rendőrség felhívja azokat, kik a VIII-6. munkaszolgálatnál teljesítettek szolgálatot, Dalmival kapcsolatban vallomást kívánnak tenni, jelentkezzenek a politikai osztályon, rendőrség II. emelet 70. számú szobában.

Lezárt tegnap délben a fegyver beszolgáltatásának határideje s eddig az ideig több száz fegyvert jelentettek, illetve szolgáltatnak be a rendőrségnek. Akinél a mai napról bejelentetlen fegyver, lőszer található, az rögtönítélő bíróság elé kerül.

Egy Portugáliából érkezett levél szerint Milotay István, a fasiszta publicista Lisszabonba érkezett és felajánlotta szolgálatait az egyik portugál hírtgyűnökségnek.

Elmaradt a tárgyalás — aratás miatt. A debreceni népbíróság hétfőn tárgyalta volna Fazekás Miklós ügyét. A bűnygyben több vidéki tanu volt beidézőve, akik azonban beadványban azt kérték, hogy máskorra tűzzék ki a tárgyalást, mert most aratnak és nem tudnak ilyen dologidőben bejönni tárgyalásra. A népbíróság a kérelemnek helyt adott és a tárgyalást elnapolta.

Elkészült a vádirat dr. Arany János mezőgazdasági főiskolai tanár, a pallagi Gazdasági Akadémia tanára ügyében. A népiügyészség népellenes büntetlét vádolja, mert a „Németországi különleges talaj vizsgálata” című 1943-ban megjelent könyvében a német szervezetségről és gazdasági teljesítményről elismerő hangon emlékezett meg. Ügyében júliusban lesz a fő tárgyalás.

Lopások. Ifj. Dávid Gábor sárándi lakostól a nagyerdei fürdő egyik vetkőzsekrényéből ismeretlen tettes ellopta csizmáját és ruhaneműit 90 trillió értékben! — Kilenvenkilenc gramm arany értékű ruhaneműt és gyémánt loptott feszítővasas betűró Elek Béláné Dobó utca 8. szám alatti lakosától. — Elfogott a rendőrség egy fiatalkorú tolvajt, aki Szabó Sándorné Ebes 29. sz. alatti lakostól pulykát loptott. — Őrizetbe vett a rendőrség Budai Erzsébet nagyléteai lakost két társával együtt, mert az a gyamu merült fel ellenük, hogy Nagy Gábor pallagi veteményes területéről burgonyát és más terményt lopkodtak.

Lavotha Emil nyugalmazott állomásfőnököt az igazoló bizottság igazolta. Lavotha Emil nem távozott el Debrecenből, sőt a felszabadulás után nyomban résztvett az újjáépítés munkájában. — Ugyancsak igazolva lettek, mert nem távoztak el az országból Váradi Eszter, Nagy Emma, Tesch Mária a Gazdák Biztosítójának tisztviselői.

A debreceni népbíróság most tárgyalta Györfly Gábor őrmester és Horváth Sándor tizedes — akik egy zsidó munkaszolgálatos száznál teljesítettek szolgálatot — népellenes büntetlét. A vád szerint kegyetlenül bántak volna a munkaszolgálatosokkal. A tárgyaláson a tanu ezt nem igazolták, sőt a legtöbb tanu kedvező vallomást tett. A népbíróság Györflyt és Horvátot fementette a vád alól.

S A K K

A város rendezésében folyt vegyes mesterverseny vasárnap délután. Helyszíne miatt csak a végeredményt adjuk. A kritikai összefoglalót holnapi számunkban közöljük.

II. Dr. Asztalos, Kluger 9-9 p. III. Gereben 8 és fél p. IV. Székessék 8 p. V. Dr. Bán 7 p. VI. Sz. monokovác 6 p. VII-VIII. Rög. Kónya 4 és fél p. IX. Cs. és fél p. X. Cs. és fél p. XI. Cs. és fél p. XII. dr. Bozskó 1 és fél ponttal. (a-s.)

SAKSZERVEZETI ÜGYEK

Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete elnöktőlön 4 u 6 órakor a fizetés ügyében budapesti kiküldöttel tárgyalást tart. Megjelenni fegyvemi térbe melletti kötelező.

IPARTESTULETI HIREK

Vízvezetékcsere sz. o. kedden 4 órakor ülést tart. Tárgy: adókösség ügye. Pénzt mindenki hozzon magával. — Kádár sz. o. 4 ón 5 órakor ülést tart. Közmunka kötelezettség napjánként 40.000 P adójegyet hozzanak magukkal. — Könyves-és kispáros sz. o. 2-án 10 órakor ülést tart a közmunkavégzés befizetésére. — Könyvkötő sz. o. szerdán 4 órakor ülést tart. Forgalmiadó kösség befizetése. — Lakatos sz. o. tagjai a közmunkavégzést 7-ig bezárólag Tóth lakosnál. Hatvan u 4. délelőtt 11 óráig befizethetik. A váltásig össze nap 40.000 adópengő pénzben is fizethető. — Szobafestő, mázólo-fényező sz. o. szerdán 5 órakor ülést tart. — Műszerész és autószerelő sz. o. 3-án 5 órakor ülést tart az adókösség befizetésére. — Fodrász sz. o. kedden 6 órakor ülést tart. Fontos ügyekben.

GYÁSZROVAT

Bíró Judit

posta 5-152

20 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozó terméből. Gyászolják: Édesanyja özv. Bíró Jánosné Csanak Margit, öccse Jenő és kiterjedt rokonsága. Lakás: Baranyai utca 3 — Dankó temetkezés

Özv. polgár Borbély Mihályné

Balogh Erzsébet 86 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a Köztemető diszravatalozó terméből. — Gyászolják: Gyermekai, unokái, dédunokái és kiterjedt rokonsága. Lakás: Lorántffy utca 22. — Dankó temetkezés. — Minden külön értesítés (gyászlap) helyett

